

GRAU EN MITJANS AUDIOVISUALS

161123 - IL·LUMINACIÓ

Informació general

- Curs acadèmic 2026/27
- Departament: Indústries culturals
- Tipus d'assignatura: Obligatòria
- Curs: Primer
- Trimestre: Segon
- Nombre de crèdits: 4
- Professorat:
 - Rafael Suárez Gómez <rsuarezg@tecnocampus.cat>
 - Lluís De Sola Llovet <ldesola@tecnocampus.cat>

Llengües de docència

- Català

La gran majoria de pràctiques s'impartiran en català.

Les sessions de teoria s'impartiran en castellà.

Hi ha recursos d'aprenentatge en anglès.

Presentació de l'assignatura

Assignatura orientada a la sensibilització en la il·luminació, els materials per a la seva utilització en l'àmbit audiovisual i l'ús de la llum amb la finalitat de realitzar imatges més elaborades o construïdes.

Es realitza durant el primer curs del Grau en Mitjans Audiovisuals perquè, posteriorment, l'alumnat disposi de la formació prèvia necessària que li permeti utilitzar les eines fotogràfiques i fílmiques amb més coneixement, fent servir els recursos bàsics de la llum natural i la il·luminació artificial com a elements estructurants.

Té contingut teòric i pràctic. La història i l'anàlisi constitueixen les eines transversals utilitzades durant la impartició d'aquesta matèria.

L'aula (física o virtual) és un espai segur, lliure d'actituds masclistes, racistes, homòfobes, trànsfobes i discriminatòries, ja sigui cap a l'alumnat o cap al professorat. Confiam que entre totes i tots puguem crear un espai segur on ens puguem equivocar i aprendre sense haver de patir prejudicis d'altres.

Competències/Resultats d'aprenentatge

Específica

- RAE 5.1 - L'estudiantat serà capaç d'identificar els conceptes fonamentals de la teoria de la imatge.
- RAE 5.2 - L'estudiantat serà capaç d'apreciar les característiques lumíniques dels espais per a la presa d'imatges per a productes audiovisuals.
- RAE 13.2 - L'estudiantat serà capaç de relacionar conceptes de teoria de la imatge, del muntatge, del so i de la música en l'anàlisi de productes audiovisuals.
- RAE 15.1 - L'estudiantat serà capaç d'organitzar les condicions lumíniques dels espais de forma adequada a les característiques d'un producte audiovisual.
- RAE 17.1 - L'estudiantat serà capaç d'introduir les imatges adequades a les característiques d'un producte audiovisual.
-

Transversal

- RAE 15.2 - L'estudiantat serà capaç de manejar la tecnologia i les tècniques per a la creació d'un disseny fotogràfic adequat a les característiques d'un producte audiovisual.

No definides

Continguts

Els continguts de l'assignatura es treballen en sessions de grup gran —sessió setmanal de 2 hores amb tot l'alumnat a la mateixa aula— i sessions de grup petit —sessió setmanal de 2 hores en grups d'un màxim de 15 estudiants a plató—.

Els continguts són transversals i treballen les temàtiques següents:

Continguts contextuais i conceptuals

- Fisiologia de l'ull i física bàsica de la llum.
- Principis de la il·luminació. Propietats controlables: qualitat, direcció, temperatura de color i contrast.
- Unitats de mesura de la llum.
- El color: temperatura i efectes, esquemes de colors principals i secundaris. Filtratge de la llum.
- Història de la il·luminació en el cinema. Inicis.
- Pel·lícules rellevants en l'evolució de la il·luminació.
- La figura del director de fotografia i el departament d'il·luminació.
- Esquemes bàsics d'il·luminació.
- Creació d'esquemes d'il·luminació amb eines digitals.

Continguts tècnics

- Il·luminació a plató. Material de plató.
- Tipus de projectors d'il·luminació: tungstè, HMI, fluorescència i LED.
- Control del contrast.
- Control de la qualitat de la llum.
- Creació d'esquemes.
- Il·luminació per a entrevistes.

Continguts d'anàlisi

- Sensibilització envers les representacions en imatges.
- Anàlisi de produccions audiovisuals.

Objectius de Desenvolupament Sostenible

No definides

Activitats i Sistema d'avaluació

Avaluació continuada distribuïda entre continguts teòrics i pràctics.

Continguts teòrics

- Treball autònom 1 — Propietats de la llum: 10%
- Treball autònom 2 — Preproposta del vídeo final: 10%
- Examen final: 40%

Continguts pràctics

- Pràctiques de laboratori —d'obligada realització— i treballs associats: 15%
- Vídeo final: 25%

Observacions

- Els enunciats dels diferents exercicis s'aniran proporcionant al llarg del curs.
- L'examen final tracta els continguts de tota l'assignatura, teòrics i pràctics, i té un valor de 4 punts sobre la nota final.
- Per accedir a aquesta ponderació és imprescindible haver assolit un 5 sobre 10 tant en la mitjana de l'avaluació continuada dels continguts teòrics com en l'examen final. Si l'estudiant té una mitjana inferior en una de les parts, no accedeix a aquesta ponderació i suspèn l'assignatura.
- Les pràctiques són d'assistència obligatòria —80% mínim—.
- Les pràctiques no es poden recuperar. Si l'estudiant té una nota inferior a 5 en la mitjana dels continguts pràctics, l'assignatura queda suspesa directament sense possibilitat de recuperació.
- En aquesta assignatura es treballen les competències de treball col·laboratiu interdisciplinari i transdisciplinari —CCT4—, i la seva avaluació representarà un 10% de la nota final relacionada amb el treball final i la seva presentació en el marc del Treball autònom 2.
- Qualsevol forma de frau acadèmic serà sancionada d'acord amb la normativa d'avaluació del centre. En cas que es detectin indicis de frau, inclòs l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial generativa, el professorat de l'assignatura podrà convocar l'estudiant a una entrevista individual amb l'objectiu de verificar-ne l'autoria.
- La identificació de plagis es considera una circumstància greu que pot comportar una qualificació de suspens a l'assignatura. En cas de detecció de

plagi, s'informarà la coordinació del grau per tal que es puguin prendre les mesures disciplinàries corresponents.

Recuperació

- Només pot optar a recuperació l'alumnat que s'ha presentat a l'examen final i que té una nota mitjana de pràctiques igual o superior a 5.
- L'examen de recuperació serveix per recuperar la part de teoria —60%—. Per accedir al càlcul ponderat de la nota de recuperació és necessari aconseguir una nota de 5 en la recuperació.

Bibliografia i Recursos

- Almendros, Néstor (1983). *Días de una cámara*. Seix Barral.
- Heredero, Carlos F. (1994). *El lenguaje de la luz. Entrevistas con directores de fotografía del cine español*. Universidad Alcalá de Henares.
- Loiseleux, Jacques (2005). *La luz en el cine*. Paidós.
- Millerson, Gerald (1994). *Iluminación para video y cine*. IORTV.
- Moreno, J. Carlos, y Linares, César (s.d.). *Iluminación (Cuadernos de iluminación escénica) (6a ed.)*. Ñaque.
- Revault D'Allonnes, Fabrice (2008). *La luz en el cine*. Cátedra.
- Shaeffer, Dennis, y Salvato, Larry (1992). *Maestros de la luz. Conversaciones con directores de fotografía*. Plot.
- Tanizaki, Junichiro (2011). *Elogio de la Sombra*. Siruela.

- Brown, Blain (1998). *Iluminación para cine y televisión*. Focal Press.
- Jackman, John (2010). *Lighting for Digital Video and Television*. Focal Press.